04/03/2019

15 χρόνια από την καταστροφική πυρκαγιά στην Ιερά Μονή Χιλανδαρίου Αγ. Όρους

/ Αγιορείτικα

Δεκαπέντε χρόνια συμπληρώθηκαν από την καταστροφική πυρκαγιά στην Ιερά Μονή Χιλιανδαρίου Αγ. Όρους. 'Αλλωστε εκεί που δεν το περιμένεις αλλάζουν τα πάντα, όπως ανέφεραν τα περισσότερα δημοσιεύματα της περιόδου εκείνης.

Από την μια στιγμή στην άλλη ένα μοναστήρι που χτιζόταν 1000 χρόνια μεταμορφώνεται σε χαλάσματα. Μοναχοί με δάκρυα στα μάτια κατάκοποι από την προσπάθεια κατάσβεσης, πυροσβέστες ριψοκίνδυνοι με πείσμα προσπαθούν να σώσουν ότι μπορούν.

Κρίμα για τον κόσμο. Χάθηκε μια μεγάλη κληρονομιά. Οι μοναχοί δεν έχουν το πρόβλημα, το πρόβλημα το έχουμε όλοι εμείς, διότι αυτή την παράδοση την

έκτισαν οι δικοί μας συγγενείς, οι δικοί μας πρόγονοι. Το Άγιο Όρος είναι και δικό μας, είναι το σπίτι όλων μας. Πρέπει να ευαισθητοποιηθούμε όλοι μας Έλληνες και μη, να το διαφυλάξουμε. Είναι αδιανόητο να γίνονται τέτοιες καταστροφές. Υπάρχουν τα μέσα για να προστατευτούν αυτά τα μνημεία σήμερα, και όμως δεν υπήρχε νερό στο σύστημα πυρόσβεσης την ώρα που ξεκίνησε το κακό, σε μια ώρα τελείωσαν τα πάντα. 4 εκκλησίες με παλαιές τοιχογραφίες, λειψανοθήκες, κειμήλια όλα εξαφανίστηκαν.

Δείτε το μέγεθος της καταστροφής σε εικόνες, αυτά που φαίνονται είναι ότι απέμεινε από το λαμπρό μοναστήρι. Ευτυχώς που δεν είχαμε και κάποια απώλεια ανθρώπινης ζωής. Το πένθος της μεγάλης τεσσαρακοστής συνάδει με την εικόνα που δίνει σήμερα η Σέρβικη Μονή. Είναι η ίδια εικόνα του Βελιγραδίου μετά τους πρόσφατους βομβαρδισμούς.

Μεγάλη Τεσσαρακοστή 2004, μεγάλοι πειρασμοί.

Ο Θεός να μας φυλά

ΤΑ ΔΗΜΟΣΙΕΥΜΑΤΑ ΕΚΕΙΝΗΣ ΤΗΣ ΕΠΟΧΗΣ ΗΤΑΝ ΓΛΑΦΥΡΑ ΣΤΟ ΡΕΠΟΡΤΑΖ ΤΟΥΣ:

Καθημερινή 5 Μαρτιου 2004

Επιχείρηση με αυτοθυσία Διεσώθησαν πολλοί θησαυροί, αλλά δεν γλίτωσαν τέσσερα παρεκκλήσια της Μονής Χελανδαρίου

όπως ανέφερε την περίοδο εκείνη σε άρθρο του ο Γ. Μυρτσιώτης

ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗ. Ολόκληρη επιχείρηση έστησαν μέσα στη νύχτα μοναχοί της Ιεράς Μονής Χελανδαρίου και των γειτονικών μοναστηριών, για να σώσουν εκατοντάδες πολύτιμα κειμήλια που απειλήθηκαν από την πυρκαγιά η οποία ξέσπασε λίγο μετά τα μεσάνυχτα στο εσωτερικό της ιστορικής μονής του Αγίου Ορους.

Οι θησαυροί του σερβικού μοναστηριού διασώθηκαν αλλά δεν γλίτωσαν τέσσερα παρεκκλήσια, το ένα με τοιχογραφίες του 17ου αιώνα και δύο του 18ου αιώνα, το αρχονταρίκι, κελλιά μοναχών, μια συλλογή έργων λαϊκής τέχνης και άλλα κτίσματα, που παραδόθηκαν στις φλόγες και αποτεφρώθηκαν προτού φτάσουν στο μοναστήρι από τη Χαλκιδική οι δυνάμεις της πυροσβεστικής υπηρεσίας.

Ως προς τα αίτια, ο υποδιοικητής της Πυροσβεστικής Υπηρεσίας Πολυγύρου, επιπυραγός κ. Στυλιανός Αμπαράς, δήλωσε ότι εκδηλώθηκε πιθανότατα από ηλεκτρική θερμάστρα στον χώρο του ηγουμενείου.

Αψηφώντας τους κινδύνους οι είκοσι πέντε σερβικής καταγωγής μοναχοί, που εγκαταβιούν στο μοναστήρι, αλλά και άλλοι που έσπευσαν από γειτονικές μονές, απομάκρυναν αρχικά από τις απειλούμενες πτέρυγες τα κινητά κειμήλια.

Με μια θεαματική επιχείρηση, στην οποία πήραν μέρος μοναχοί από κελλιά των Καρυών, οι οποίοι στην κοσμική τους ζωή είχαν υπηρετήσει στις δυνάμεις των ΛΟΚ, απομάκρυναν μοναδικά κειμήλια που φυλάσσονταν σε μυστική κρύπτη, την οποία αναγκάστηκαν εκ των πραγμάτων να αποκαλύψουν δύο μοναχοί που γνώριζαν την ύπαρξή της. Κρεμάστηκαν με σχοινιά σε ύψος τριάντα περίπου μέτρων και κατέβασαν ένα προς ένα τα κειμήλια τα οποία μετέφεραν σε ασφαλές μέρος.

Εν τω μεταξύ με το φως της ημέρας έφτασαν οι πρώτες πυροσβεστικές δυνάμεις από την Ιερισσό και την Αρναία, καθώς ήταν αδύνατο να κινηθούν προς τη χερσόνησο του Αθω τη νύχτα λόγω των δυσμενών καιρικών συνθηκών και της αυξημένης θαλασσοταραχής.

Οι όλες προσπάθειες επικεντρώθηκαν στην παρεμπόδιση της επέκτασης της φωτιάς προς την Τράπεζα του μοναστηριού, που θεωρείται ως μια από τις σπουδαιότερες του Αγίου Ορους με τοιχογραφίες του 14ου αιώνα, στο καθολικό με τις περίφημες τοιχογραφίες του Μανουήλ Πανσέληνου το οποίο ιστορείται στις αρχές του 14ου αιώνα, στα παρεκκλήσια που χρονολογούνται από τα βυζαντινά χρόνια ώς τον 18ο αιώνα και στους πύργους.

Επειτα από πολύωρη μάχη οι πυροσβέστες έθεσαν υπό έλεγχο το πύρινο μέτωπο πλην όμως έως αργά το βράδυ ο κίνδυνος επέκτασης δεν είχε εκλείψει, καθώς εκφράζονταν φόβοι αναζωπύρωσης των εστιών που σιγόκαιγαν στις ξύλινες κατασκευές.

Οι μοναχοί στο Χελανδάρι και στις Καρυές μιλούσαν για μια από τις μεγαλύτερες καταστροφικές πυρκαγιές που έζησε η Ιερά Μονή. Το ευτύχημα, τόνιζε αγιορείτικη πηγή, είναι ότι δεν υπέστη σοβαρές ζημιές ο σκελετός του μοναστηριού και έτσι εκφράζονται ελπίδες ότι με την αναστήλωσή του δεν θα αλλοιωθεί η αρχιτεκτονική μορφή.

Κι αν για την Αθωνική Πολιτεία η καταστροφή στη Χελανδάρι ήταν ένα μεγάλο πλήγμα, για τους Σέρβους θεωρείται περίπου «εθνικό πένθος». Για τους Σέρβους ορθοδόξους η μονή Χελανδαρίου είναι η κιβωτός της πίστης τους αλλά και της εθνικής τους κληρονομιάς. Ονειρο καθενός εξ αυτών είναι να προσκυνήσει σε αυτό το μοναστήρι και είναι ενδεικτικό το γεγονός ότι το σύνολο σχεδόν της πολιτικής τους ηγεσίας έχει επισκεφθεί τους χώρους του, από τον Βόιτσλαβ Κοστούνιτσα

έως και αυτόν τον, κατά δήλωσή του άθεο, Σλόμπονταν Μιλόσεβιτς.

Το ιστορικό μοναστήρι ιδρύθηκε το 1198 από τον βασιλιά της Σερβίας Συμεών Νεμάνια και τον γιο του Σάββα, οι οποίοι εγκατέλειψαν τα εγκόσμια για να μονάσουν στο Αγιον Ορος. Στο μουσείο του φυλάσσεται ένας μεγάλος αριθμός από πολύτιμες εικόνες και αντικείμενα μικροτεχνίας που χρονολογούνται από τον 11ο αιώνα, ενώ διαθέτει μία από τις πιο αξιόλογες συλλογές σλαβικών χειρογράφων που υπάρχουν στον κόσμο και ένα σημαντικό βυζαντινό και σλαβικό μεσαιωνικό αρχείο.

Δείτε το σχετικό βίντεο: